

Mervärdesskatt

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden på området för mervärdesskatt om bl.a. skattesatser, mervärdesbeskattning av ideella föreningar och en översyn av mervärdesskattesystemet.

I betänkandet finns fem reservationer (SD, C, KD).

Behandlade förslag

Ett trettiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2015/16.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Skattesatser	6
Mervärdesskatt för ideella föreningar.....	13
Översyn av mervärdesskattesystemet m.m.	15
Mikroproduktion av förnybar el	17
Reservationer	19
1. Skattesatser, punkt 1 (SD)	19
2. Skattesatser, punkt 1 (KD).....	20
3. Mervärdesskatt för ideella föreningar, punkt 2 (KD)	22
4. Översyn av mervärdesskattesystemet m.m., punkt 3 (C).....	23
5. Mikroproduktion av förnybar el, punkt 4 (KD)	24
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	26
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	26

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skattesatser

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:119 av Jeff Ahl (SD),

2015/16:404 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,

2015/16:666 av Lars Tysklind (FP),

2015/16:1186 av Cecilia Magnusson (M),

2015/16:1207 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (båda M) yrkande 1,

2015/16:1345 av Sofia Fölster (M),

2015/16:1645 av Carina Herrstedt (SD),

2015/16:1666 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),

2015/16:1720 av Jesper Skalberg Karlsson (M),

2015/16:1733 av Christian Holm Barenfeld och Åsa Coenraads (båda M),

2015/16:1914 av Annicka Engblom (M),

2015/16:1961 av Fredrik Christensson (C),

2015/16:1991 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4,

2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2015/16:2258 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 3,

2015/16:2259 av Lars-Axel Nordell (KD),

2015/16:2394 av Solveig Zander och Ola Johansson (båda C),

2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,

2015/16:2938 av Jan R Andersson (M),

2015/16:2953 av Lena Asplund (M),

2015/16:3027 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2,

2015/16:3038 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C),

2015/16:3039 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 2,

2015/16:3096 av Hanna Wigh (SD) yrkandena 1 och 2,

2015/16:3169 av Hanna Wigh (SD) yrkande 1 och

2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 9 och 10.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (KD)

2. Mervärdesskatt för ideella föreningar

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2661 av Cecilia Widegren (M),

2015/16:2725 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7 och

2015/16:2865 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 3 (KD)

3. Översyn av mervärdesskattesystemet m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:46 av Jonas Jacobsson Gjørtler (M),

2015/16:1009 av Patrik Engström och Hans Unander (båda S) och

2015/16:1982 av Per-Ingvar Johnsson och Daniel Bäckström (båda C).

Reservation 4 (C)

4. Mikroproduktion av förnybar el

Riksdagen avslår motion

2015/16:3149 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 22.

Reservation 5 (KD)

Stockholm den 10 mars 2016

På skatteutskottets vägnar

Per Åsling

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Åsling (C), Leif Jakobsson (S), Niklas Wykman (M), Sara Karlsson (S), Helena Bouveng (M), Peter Persson (S), Anna Hagwall (SD), Cecilie Tenfjord-Toftby (M), Rasmus Ling (MP), Anette Åkesson (M), Adnan Dibrani (S), David Lång (SD), Mats Persson (L), Daniel Sestrajcic (V), Larry Söder (KD), Patrik Lundqvist (S) och Erik Ezelius (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar skatteutskottet allmänna motionsyrkanden inom mervärdesskatteområdet. Motsvarande motioner behandlades under förra riksmötet i betänkande 2014/15:SkU19. Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag (se bilagan).

Utskottets överväganden

Skattesatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ändrade skattesatser på mervärdesskatteområdet.

Jämför reservationerna 1 (SD) och 2 (KD).

Bakgrund

Mervärdesskatt ska betalas till staten vid sådan omsättning inom landet av varor och tjänster som är skattepliktig och görs av en beskattningsbar person i denna egenskap. Mervärdesskatt ska också betalas vid skattepliktigt unionsinternt förvärv av varor som är lös egendom om inte omsättningen är gjord inom landet och vid import av varor som är skattepliktig. Mervärdesskattesatsen anges som en påläggsprocent, dvs. procentsatsen används för att räkna ut ett pålägg på beskattningsunderlaget före mervärdesskatt.

Huvudregeln är att mervärdesskatt tas ut med 25 procent. Härutöver finns det två reducerade skattesatser: 12 procent och 6 procent.

De reducerade skattesatserna har följande tillämpningsområden:

- 12 procent: Livsmedel, hotellrums- och campinguthyrning, konstnärers försäljning av egna konstverk och import av konstverk, samlarföremål och antikviteter. Sedan den 1 januari 2012 tillämpas denna skattesats även på restaurang- och cateringtjänster.
- 6 procent: Dagstidningar, tidskrifter och böcker, entré till konserter, biografier, teater-, opera- och balettföreställningar och djurparker, persontransporter, viss biblioteksverksamhet, viss museiverksamhet, upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, rätt till ljud- och bildupptagning och inom idrottsområdet.

I artiklarna 93–105 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG) behandlas skattesatser. Av artiklarna 96–103 framgår vilka nivåer som gäller. I artikel 97 anges att grundskattesatsen inte får vara lägre än 15 procent och i artikel 98 att medlemsstaterna får tillämpa en eller två reducerade skattesatser, som enligt artikel 99 inte får vara lägre än 5 procent.

I bilaga III till mervärdesskattedirektivet framgår på vilka omsättningar av varor och tjänster som reducerade skattesatser får tillämpas.

Frågan om skattesatserna på momsområdet har länge varit föremål för diskussion. Efter ett tillkännagivande från riksdagen våren 2002 (bet. 2001/02: SkU18, rskr. 199) tillsatte den dåvarande regeringen en utredning med uppdrag att se över tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och

undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet – Mervärdesskattesatsutredningen (dir. 2002:141). I juni 2005 lämnade utredningen delbetänkandet Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? (SOU 2005:57) med en rekommendation om att de tre olika mervärdesskattesatserna 25, 12 och 6 procent skulle ersättas med en enda enhetlig skattesats, som beräknades till 21,7 procent. I sitt slutbetänkande På väg mot en enhetlig mervärdesskatt (SOU 2006:90) presenterade utredningen förslag om livsmedelsmomsen samt om ett antal korrigeringar av gränsdragningar m.m. inom ramen för dagens differentierade skattesatser. Som en följd av dessa förslag skulle också en sänkning av normalskattesatsen möjliggöras. Utredningens slutbetänkande har inte remissbehandlats.

Inom EU har frågan om vilka varor och tjänster som bör kunna omfattas av en reducerad skattesats diskuterats under många år. Efter en överenskommelse under våren 2009 är det numera möjligt för de medlemsstater som så önskar att införa en reducerad mervärdesskattesats för vissa tjänster (utöver vad som tidigare var möjligt). Det rör sig om

1. renovering och reparation av privata bostäder
2. fönsterputsning och städning i privata hushåll
3. restaurang- och cateringtjänster, där tillhandahållande av (alkoholhaltiga och/eller alkoholfria) drycker får undantas
4. mindre reparationer av cyklar, skor och lädervaror samt kläder och hushållslinne (inbegripet lagning och ändring)
5. hemtjänster, t.ex. hemhjälp och vård av barn, gamla, sjuka eller personer med funktionsnedsättning
6. frisörverksamhet.

Den 6 december 2011 presenterade kommissionen sitt meddelande om mervärdesskattens framtid: Mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden (KOM(2011) 851). Meddelandet innehåller allmänna slutsatser från samrådet om grönboken om det framtida mervärdesskattesystemet. I fråga om skattesatser sägs följande i meddelandet (s. 11) som fortfarande är av stort intresse då det tar upp många av de frågeställningar som är av betydelse i det aktuella sammanhanget:

Granskning av skattesatser

Flera berörda parter påpekade att skillnaderna mellan olika mervärdesskattesatser leder till ytterligare kostnader för efterlevnad. I den ekonomiska bedömningen redovisas en uppskattning av den effekten. Enligt bedömningen kunde en minskning med 50 procent av skillnaderna mellan de olika medlemsstaternas mervärdesskattesatser leda till en ökning på 9,8 procent av den EU-interna handeln och en ökning av BNP på 1,1 procent. Samtidigt påpekades emellertid att de siffrorna kan vara tilltagna i överkant.

Den ekonomiska bedömningen bekräftade också synpunkten som redan framförts i tidigare ekonomiska studier att användningen av reducerade skattesatser ofta inte är det lämpligaste instrumentet för att nå

politiska mål, framför allt inte när det gäller att garantera en omfördelning till fattigare hushåll eller uppmuntra förbrukningen av en vara som betraktas som socialt önskvärd.

De berörda parter som drar nytta av sänkta skattesatser pekar på dessa skäl för att motivera nuvarande sänkta skattesatser eller till och med för att utöka dem till att omfatta framför allt miljövänliga produkter. Frågan om likabehandling av produkter som är tillgängliga i både traditionella format och online väckte kraftiga reaktioner under det offentliga samrådet. De frågorna behöver besvaras.

Det kan vara värt att påpeka att redan den nuvarande tillämpningen av reducerade skattesatser innebär betydande subventioner. Omfattningen varierar kraftigt mellan olika medlemsstater beroende på hur de reducerade skattesatserna tillämpas. Enligt den ekonomiska bedömningen utgjorde dessa subventioner mellan 8,2 procent och 53,3 procent av mervärdesskatteinkomsterna i ett urval av nio medlemsstater¹⁷. Om de reducerade skattesatserna avskaffades skulle normalskattesatsen teoretiskt sett kunna sänkas med mellan 1,9 och 7,5 procentenheter.

Tillämpning av normalskattesatsen utgör fortfarande grundprincipen och mervärdesskattedirektivet tvingar inte medlemsstaterna att tillämpa reducerade skattesatser. Medlemsstaterna har därför huvudansvaret för att i så stor utsträckning som möjligt begränsa tillämpningen av sådana skattesatser i de fall där de medför en omotiverad skattelättnad. Den nuvarande ekonomiska och finansiella miljön, som kräver en kraftfull skattebaserad förstärkning av de nationella budgetarna, är ytterligare ett skäl till att minska användningen av reducerade skattesatser jämfört med att höja normalskattesatserna. Man bör emellertid inte bortse från de potentiella fördelarna med en begränsad användning av reducerade skattesatser, under förutsättning att de fastställs och tillämpas förnuftigt.

Det finns därför ett antal faktorer som motiverar en granskning av de nuvarande mervärdesskattesatsernas struktur. Kommissionen anser att en sådan granskning bör bygga på en grundlig konsekvensbedömning som omfattar alla aspekter och som bygger på följande riktlinjer:

- Avskaffande av de reducerade skattesatser som försvårar en korrekt funktion av den inre marknaden. Reducerade skattesatser som har varit motiverade tidigare kan ha en snedvridande effekt i dag på grund av en förändrad ekonomisk, affärsmässig och rättslig miljö.
- Avskaffande av reducerade skattesatser för varor och tjänster vars konsumtion motverkas av andra delar av EU:s politik. Detta kunde framför allt gälla varor och tjänster som är skadliga för miljö, hälsa och välfärd.
- Liknande varor och tjänster bör omfattas av samma mervärdesskattesats och de tekniska framstegen bör beaktas i sammanhanget, så att frågan om konvergens mellan onlinemiljön och den fysiska miljön uppmärksammas.

I kommissionens arbetsprogram för 2016 och i en färdplan för kommande arbete på momsområdet som kommissionen presenterade så sent som i januari 2016 sägs att man planerar för en handlingsplan för ett enkelt, effektivt och bedrägerisäkert slutligt mervärdesskattesystem som är anpassat till den inre marknaden. Initiativ kommer bl.a. att tas i fråga om momsskattesatser och e-handel inom den digitala inre marknaden. Ett av de problem med dagens system som lyfts fram är skattesatsernas struktur och nivåer. Ett meddelande från kommissionen om denna handlingsplan väntas under våren 2016.

I ett flertal motioner föreslås sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya grupper av varor och tjänster.

Motionerna

I motion 2015/16:119 av Jeff Ahl (SD) föreslås en folkhälsoskatteväxling. Momsen på idrottsrelaterad utrustning såsom skridskor, löparskor, ridhjälm, innebandyklubb och dylikt slopas helt. Momsen på läsk, godis, chips, bullar och liknande onyttigheter höjs. Denna skatteväxling ska sikta på att bortfallet på moms för idrottsrelaterad utrustning kompenseras med motsvarande höjning för godis, läsk och dylikt.

I motion 2015/16:404 av Sten Bergheden (M) föreslås att regeringen bör överväga att se över dagens momssatser för olika verksamheter inom turistnäringen i syfte att harmonisera dessa på en lägre nivå. Det bör därför göras en översyn av möjligheten till en sänkt och mer enhetlig turistmoms.

I motion 2015/16:666 av Lars Tysklind (FP) föreslås en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen där det enligt motionären förekommer många olika momssatser. Sänkningen av moms på restaurang- och cateringtjänster från 25 procent till 12 procent som genomfördes den 1 januari 2012 bör följas upp med ytterligare översyn. Inom besöksnäringen förekommer flera andra exempel på olika momssatser som försvårar för entreprenörer och kunder av turistaktiviteter. Motionären anser att det finns klara fördelar med en enhetlig moms och att mervärdesskattesatserna därför ses över. Åtgärden kan förväntas ge en betydande förenkling för berörda företag och i förlängningen bidra till att skapa nya jobb.

I motion 2015/16:1186 av Cecilia Magnusson (M) föreslås en harmonisering av moms för hela kultur- och friluftssektorn. Detta skulle vara bra för folkhälsan och skapa fler arbeten speciellt utanför storstäderna. Därför bör en översyn av de olika mervärdesskattesatserna inom kultursektorn göras.

I motion 2015/16:1207 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (båda M) föreslås en utredning av möjligheterna att sänka eller ta bort moms på körkortsutbildning.

I motion 2015/16:1345 av Sofia Fölster (M) föreslås att datorspel och e-böcker bör inkluderas i kulturmomsen.

I motion 2015/16:1645 av Carina Herrstedt (SD) föreslås att ekonomisk rättvisa bör skapas inom området kultur och idrott genom att sänka moms på dansbandskonserter från 25 procent till 6 procent.

I motion 2015/16:1666 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M) föreslås att regeringen bör överväga en harmonisering av mervärdesskattelagstiftningen i fråga om den s.k. dansbandsmomsen.

I motion 2015/16:1720 av Jesper Skalberg Karlsson (M) föreslås att regeringen bör överväga att inkludera datorspel och e-böcker i kulturmomsen.

I motion 2015/16:1733 av Christian Holm Barenfeld och Åsa Coenraads (båda M) föreslås att regeringen ska se över möjligheten för Sverige att verka för ett enhetligt moms-system för digitala och tryckta medier.

I motion 2015/16:1914 av Annicka Engblom (M) föreslås att regeringen bör överväga möjligheten till en översyn av villkorsskillnader inom camping- och gästhamnsnäringen.

I motion 2015/16:1961 av Fredrik Christensson (C) föreslås att regeringen bör utreda möjligheten att införa en enhetlig moms. När den stora skattereformen genomfördes i början på 1990-talet fanns det en grundläggande princip bakom reformen om att lika inkomster skulle beskattas lika. Skattereformen innebar bl.a. att all moms gjordes enhetlig och att nästan alla varor och tjänster blev momspliktiga. Sedan reformen infördes har rad förändringar skett som innebär att momsen inte längre kan anses vara enhetlig. Dagens moms-system skapar gränsdragningsproblem, ökar administrationen för småföretag och saknar miljöstyrande effekter på konsumtionen.

I kommittémotion 2015/16:1991 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) föreslås sänkt moms för sådana tjänster som cykelreparationer, skomakeri och skrädderiverksamhet för att ytterligare stärka tjänstesektorn. Genom att sänka kostnaderna för dessa tjänster kan branscherna växa och fler kan få arbete. Att fler får möjlighet att reparera sina cyklar, skor eller kläder är också gynnsamt ur ett hållbarhetsperspektiv. Detta skulle enligt motionärerna både skapa många arbetstillfällen och ge en välkommen avlastning till stressade familjer som får mer tid över att tillbringa med sina barn. För många nyanlända utgör dessa arbeten i tjänstesektorn en snabbare väg in på arbetsmarknaden.

I motion 2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) föreslås i yrkande 1 en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen. I yrkande 2 föreslås att dansbandsmomsen sänks från 25 procent till 6 procent och därmed blir likvärdig med övriga dans-, idrotts och kulturupplevelser.

I kommittémotion 2015/16:2258 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) föreslås att momssatserna i kultursektorn ses över i syfte att harmonisera dessa. Inte minst kan regelverket förenklas. Ett exempel är momssatserna på dans. I dag är momsen 6 procent om man är på ett event där musik spelas men där publiken sitter ned. Om publiken i stället dansar till musiken är momsen 25 procent. Detta skapar enligt motionären märkliga effekter, svårigheter att överskåda kostnader vid vissa gränsdragningsproblem och ibland rent förvirrande effekter.

I motion 2015/16:2259 av Lars-Axel Nordell (KD) föreslås att mervärdesskattesatserna på kulturområdet ses över i syfte att nå en enhetlig kultur moms.

I motion 2015/16:2394 av Solveig Zander och Ola Johansson (båda C) föreslås att regeringen skyndsamt ska tillsätta en snabbutredning för att definiera begreppet bilpool och utreda vilken momsskattesats som ska gälla. Motionärerna anser att det är viktigt att bilpooler inte straffbeskattas med en

högre moms än andra transporter för samåkning. I dag gäller att kollektivtrafik, taxi och andra transporter har 6 procent moms medan bilpooler har 25 procent.

I kommittémotion 2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) presenteras förslag om att utreda förutsättningarna att harmonisera momssatserna för olika turistattraktioner. Enligt motionärerna är den differentierade momssatsen inom olika turistnäringar problematisk eftersom den leder till onaturliga konkurrensfördelar och missgynnar småskalig natur- och ekoturism, vilken främst återfinns på landsbygden.

I motion 2015/16:2938 av Jan R Andersson (M) föreslås att regeringen bör överväga att se över möjligheten att sänka momsen på gästhamnsbesök till 12 procent för att undvika att otydliga och snäva regler uppmuntrar till fusk, underlätta för utövarna, öka lönsamheten och likställa momssatsen för allt kommersiellt boende.

I motion 2015/16:2953 av Lena Asplund (M) föreslås att regeringen bör överväga att införa en av enhetlig moms för simskolor oavsett ålder på eleverna.

I kommittémotion 2015/16:3027 av Per Lodenius m.fl. (C) lämnas förslag om att regeringen bör utreda förutsättningarna för att likställa mervärdesskatten för tryckta och digitala medier.

I motion 2015/16:3038 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C) föreslås att regeringen ser över möjligheten att sänka den s.k. dansbandsmomsen.

I motion 2015/16:3039 av Kerstin Lundgren (C) lämnas förslag om tjänstemoms. Motionären anser att regeringen i stället för att med höjda skatter slå undan benen på en växande tjänstemarknad som för många innebär ett första jobb och en väg in på arbetsmarknaden borde utveckla tjänstemarknaden. Regeringen bör succesivt sänka momsen på tjänstesektorn för att därmed utveckla en marknad som både är hållbar och viktig för att möta de utmaningar som Sverige står inför. En sänkt tjänstemoms kan enligt motionären skapa förutsättningar för en utfasning av de särskilda reglerna för hushållsnära tjänster.

I motion 2015/16:3096 av Hanna Wigh (SD) föreslås i yrkande 1 att en utredning bör tillsättas för att utreda och utvärdera effekten av moms på djursjukvård och lämna förslag på lämplig nivå för att säkerställa ett gott djurskydd. Enligt yrkande 2 bör målet vara en återställd momsbefriad djursjukvård.

I motion 2015/16:3169 av Hanna Wigh (SD) föreslås att regeringen ser över momssatserna för hästnäringen och inför en mer rättvis fördelning.

I kommittémotion 2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) föreslås i yrkande 9 att så långt det är möjligt bör momssatserna inom turist- och besöksnäringen samt mötesindustrin harmoniseras för att stimulera till ytterligare tillväxt inom branschen. I yrkande 10 anförs att riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs om att se över möjligheten att sänka momsen för enklare tjänster.

Utskottets ställningstagande

I majoriteten av de behandlade motionerna föreslås sänkt eller slopad mervärdesskatt för nya kategorier av varor eller tjänster. Diskussioner om denna sorts förslag är av en ständigt pågående karaktär.

Redan i sitt utlåtande över grönboken om mervärdesskattens framtid (2010/11:SkU25) menade utskottet att det finns goda skäl att sträva efter så få undantag från skatteplikt och så få områden med reducerade skattesatser som möjligt, men att det måste finnas en möjlighet till flexibilitet för de olika EU-länderna. Utskottet anförde följande:

Det utskottet anført innebär att det finns goda skäl att sträva efter ett system med så få undantag (från skatteplikt) och så få områden med reducerade skattesatser som möjligt. Samtidigt kan önskemålen om enkla och lättillämpade skatteregler inte ses isolerat utan måste hela tiden vägas mot andra samhällsliga behov. Det måste finnas en möjlighet till flexibilitet för medlemsstaterna. Det kan finnas starka skäl för att i vissa sammanhang tillåta reducerade skattesatser för att kunna påverka konsumtion och sysselsättning. Enligt utskottets mening måste hänsyn också tas till politiska önskemål i medlemsstaterna om att kunna tillämpa låga reducerade skattesatser, bl.a. av sociala skäl. Olika nationella undantag och avvikelser bör dock löpande utvärderas för att motverka eventuell konkurrensnedvridning, ökad komplexitet och administrativa bördor samt för att utröna om den förväntade effekten uppnåts.

När det gäller moms på e-böcker vill utskottet erinra om att EU-domstolen så sent som den 5 mars 2015 i två domar (C-479 och C502/13) slog fast att e-böcker inte täcks av den möjlighet till lågmoms på böcker som finns i bilaga III till momsdirektivet. Detta innebär att Sverige måste arbeta för en förändring av momsdirektivet på annat sätt.

Utskottet vill också lyfta fram att kommissionen planerar för nya initiativ på mervärdesskatteområdet och att ett meddelande om dessa planer förväntas komma under våren 2016.

Liksom föregående år menar utskottet att även om gränsdragningar mellan områden som behandlas olika, beroende på utgångspunkt, kan förefalla ge upphov till ibland svårförklarade skillnader i behandling, t.ex. gränsdragningen mellan campingverksamhet och uthyrning av gästhamnsplatser, vill utskottet i dag inte föreslå några förändrade regler. I synnerhet inte när det enbart rör sig om sänkningar av momsskattesatserna för berörda områden, dvs. ofinansierade skattesänkningar vars jobbeffekter skulle bli ytterst kostsamma och som Sverige i det nuvarande statsfinansiella läget inte har ekonomiskt utrymme för. Utskottet ser mot bakgrund av det ovanstående fortfarande inte någon anledning att rikta ett tillkännagivande till regeringen om någon ytterligare förändring av mervärdesskattestrukturen.

Utskottet avstyrker de aktuella motionerna.

Mervärdesskatt för ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om mervärdesbeskattning av den ideella sektorn.

Jämför reservation 3 (KD).

Motionerna

I motion 2015/16:2661 av Cecilia Widegren (M) föreslås att regeringen bör överväga att se till att ideella organisationers välgörenhet inte drabbas av dubbelbeskattning samt efterleva löften om att desamma inte ska drabbas av beskattning retroaktivt.

I motion 2015/16:2725 av Cecilia Widegren (M) föreslås i yrkande 7 att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras.

I kommittémotion 2015/16:2865 av Aron Modig m.fl. (KD) föreslås i yrkande 1 att momsfrihet bör återinföras för föreningar som bedriver secondhandförsäljning för att finansiera social hjälpverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Återanvändning och secondhandverksamhet som bedrivs ideellt för allmännyttiga ändamål har många positiva aspekter. Verksamheten genererar medel till sociala insatser och utvecklingsinsatser. Sådan verksamhet kan dessutom tillhandahålla meningsfull arbetsträning för människor som av någon anledning står utanför den ordinarie arbetsmarknaden och erbjuda volontärer en möjlighet till en meningsfull sysselsättning i ett socialt sammanhang. Den bidrar även till att resurser återanvänds och till utvecklingen av ett hållbart samhälle och en resurseffektiv avfallshantering. Secondhandverksamheten är en viktig finansieringskälla för de ideella organisationerna.

Av 7 kap. 3 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, framgår att allmännyttiga ideella föreningar och registrerade trossamfund som huvudregel är skattskyldiga för inkomst från sådan näringsverksamhet som avses i 13 kap. 1 § IL. Enligt denna paragraf avses med näringsverksamhet förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. En allmännyttig ideell förening eller ett registrerat trossamfund är dock enligt 7 kap. 3 § andra stycket IL inte skattskyldig för bl.a. inkomst från en självständig näringsverksamhet om inkomsten huvudsakligen kommer från en verksamhet som har en naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller som av hävd utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete. Omsättningen i den inkomstskattebefriade verksamhetsdelen omfattas inte

heller av mervärdesskatt på grund av kopplingen mellan inkomstskatte-
reglerna och mervärdesskattereglerna i 4 kap. 8 § mervärdesskattelagen
(1994:200), förkortad ML.

Någon närmare förklaring till vad som avses med hävdvunnen
finansieringskälla finns inte i lagstiftningen. Enligt förarbetena till inkomst-
skattereglerna (prop. 1976/77:135 s. 84 f.) räknas till sådana verksamheter
bl.a. anordnande av bingo och andra lotterier, fester, basarer, loppmarknader,
försäljnings- och insamlingskampanjer. Om t.ex. en idrottsförening driver en
vanlig sportaffär eller om en litterär eller religiös förening driver en bokhandel
beskattas därför dessa inkomster på vanligt sätt.

Vid bedömningen av om det föreligger förutsättningar för skattefrihet har i
praxis olika faktorer beaktats, t.ex. inslaget av frivilligt och oavlönat arbete,
verksamhetens omfattning och konkurrenssituationen (se bl.a. RÅ85 1:2, RÅ
1988 not. 599, 600 resp. 603 och RÅ 1999 ref. 50).

Högsta förvaltningsdomstolen har i ett avgörande (HFD 2013 ref. 56)
bedömt att en ideell förenings försäljning av skänkta varor utgör en sådan
verksamhet som enligt inkomstskattelagen ska anses vara en av hävd utnyttjad
finansieringskälla för ideellt arbete. Det bör enligt Högsta förvaltnings-
domstolen vara möjligt att göra skillnad mellan å ena sidan försäljning i
butiker som är öppna dagligen och i vilka även anställd personal är verksam
och å andra sidan försäljning i en lokal som håller öppet endast vid något
enstaka tillfälle per vecka och som i allt väsentligt sköts av ideella krafter. Det
senare slaget av verksamhet kan närmast jämföras med regelbundet
anordnade basarer. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening bör i vart
fall butiksförsäljning med skänkta varor som bedrivs under villkor som
framstår som jämförbara med kommersiell handel i t.ex. antikvariat,
antikhandel eller butiker för andrahandsförsäljning av märkeskläder inte anses
jämförbar med den traditionella loppmarknadsformen.

Skatteverket offentliggjorde sin uppfattning i ett ställningstagande den 17
september 2014 (dnr 131 92444-14/111) och underströk då att endast second-
handverksamhet som bedrivs i en butik som inte håller öppet mer än 24 timmar
i veckan med till klart övervägande del ideellt arbetande personal kan
jämföras med regelbundet anordnade basarer eller loppmarknader. Enbart en
sådan secondhandförsäljning skulle således enligt Skatteverkets då redovisade
uppfattning, anses vara en verksamhet som av hävd utnyttjas som
finansieringskälla för ideellt arbete.

Frågor om beskattning av de ideella föreningarnas secondhandförsäljning
diskuterades därefter intensivt fram till våren 2015. I en promemoria från
Finansdepartementet (Skattefrihet för ideell second hand-försäljning) daterad
i maj 2015 föreslogs så att skattefriheten för allmännyttiga ideella föreningars
och registrerade trossamfunds försäljning av skänkta begagnade varor som
finansieringskälla för det ideella arbetet skulle förtydligas. De föreslagna
bestämmelserna innebar att allmännyttiga ideella föreningars och registrerade
trossamfunds verksamhet med försäljning av skänkta begagnade varor som

utnyttjas som finansieringskälla för det ideella arbetet och som främjar återanvändning och återvinning skulle vara skattefria.

De nya reglerna föreslogs i budgetpropositionen för 2016 och trädde i kraft den 1 januari 2016. Av bestämmelsen framgår att secondhandverksamhet omfattar handel med skänkta varor (7 kap. 3 § IL). Det ställs inte något krav på att de skänkta varorna ska vara begagnade. Varorna får genomgå viss bearbetning innan de säljs, t.ex. rengöring, reparation och omarbetning (prop. 2015/16:1, del 1a, s. 254–260 och 348). Inkomsten från verksamheten ska användas för att finansiera ideellt arbete (7 kap. 3 § IL). De krav som tidigare ställdes på ideella arbetsinsatser och begränsade öppettider då secondhandverksamhet omfattades av reglerna om hävdvunna finansieringskällor gäller inte (se Skatteverkets ställningstagande Second hand-försäljning av ideell förening eller registrerat trossamfund). Det finns inte heller något krav på att secondhandverksamhet ska främja återvinning eller återanvändning (prop. 2015/16:1, del 1a, s. 254–260 och 348).

Av förarbetena framgår att det funnits farhågor för att de nya reglerna om secondhandverksamhet och reglerna om hävdvunna finansieringskällor skulle påverka varandra. Secondhandverksamhet kom därför att regleras i en separat strecksats som endast omfattar handel med skänkta varor (prop. 2015/16:1, del 1a, s. 254–260 och 348). Om annan verksamhet ingår i samma självständiga näringsverksamhet som secondhandverksamhet får bedömningen av om verksamheten kvalificerar för skattefrihet avgöras med ledning av en huvudsaklighetsbedömning.

Det är viktigt att den verksamhet som många gånger bedrivs av de ideella föreningarna kan fortsätta att drivas. Utskottet finner dock inget skäl att föreslå några ytterligare förändringar i regelverket och avstyrker därmed motionerna.

Översyn av mervärdesskattesystemet m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om en översyn av mervärdesskattesystemet.

Jämför reservation 4 (C).

Motionerna

I motion 2015/16:46 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) lämnas förslag om att se över reglerna för svenska företags hantering av mervärdesskatt. Vid inköp i Sverige måste de svenska företagen betala 25 procents moms, pengar som företagen – efter redovisning – så småningom får tillbaka. Om motsvarande köp görs i ett annat EU-land tillkommer däremot ingen mervärdesskatt. Ordningen innebär att företag som gör sina inköp av svenska leverantörer tvingas ligga ute med momspengarna tills återbetalningen skett, vilket beroende på vald redovisningsperiod kan dröja upp till ett år. Reglerna som

möjliggör inköp i andra länder utan att lägga ut moms har tillkommit för att underlätta handeln med andra länder. Det är enligt motionären i grunden positivt och han vill inte se en tillbakagång till de gamla reglerna. Motionären anser emellertid att de nuvarande reglerna innebär en konkurrensnackdel för svenska företag, vilket är olyckligt. En översyn av reglerna för företagens hantering av momsen är enligt motionären därmed befogad i syfte att etablera konkurrensneutralitet så att inte svenska företag missgynnas.

I motion 2015/16:1009 av Patrik Engström och Hans Unander (båda S) lämnas förslag om att se över hela momslagstiftningen. Motionärerna har blivit uppmärksammade på att momsen varit en källa till omfattande fusk under många år. Problemet har förvärrats sedan internationella ligor har börjat ägna sig åt bedrägerier i stor skala. EU-kommissionen beräknar att svinnnet uppgår till 1,5 procent av BNP för EU totalt. Kommissionens motmedel är ”omvänd betalningsskyldighet”, något som endast krånglar till administrationen för ärliga företagare men inte stoppar bedragarna. Motionärerna anser att man behöver överväga en ordentlig översyn av momsreglerna.

I motion 2015/16:1982 av Per-Ingvar Johnsson och Daniel Bäckström (båda C) föreslås att en utredning med syfte att behålla och utvidga möjligheterna för fler enskilda företagare att redovisa sin moms årsvis bör tillsättas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen för 2016 (del 1a s. 324) konstaterar att mervärdesskattelagen bör ses över för att göra lagen mer överskådlig samt anpassa lagens regler och begrepp till mervärdesskatte-direktivet.

Regeringen gör bedömningen att reglerna om mervärdesskatt i hög grad är harmoniserade inom EU och de svenska reglerna har till stor del sin motsvarighet i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt. Någon övergripande översyn av de svenska mervärdesskatte-reglerna har dock inte gjorts sedan EU-inträdet. Sedan dess har ett nytt moderniserat EU-direktiv trätt i kraft och en omfattande rättspraxis från EU-domstolen tillkommit. De svenska reglerna har varit föremål för åtskilliga förändringar och nya regler har införts i mervärdesskattelagen (1994:200). Detta har medfört att lagstiftningen i dag kan upplevas som svårtillgänglig och svåröverskådlig. I vissa formella avseenden stämmer lagen inte överens med direktivet och det finns dessutom strukturella skillnader mellan de båda regelsystemen. Det skapar oklarhet och osäkerhet för företag och myndigheter om vad som gäller och försvårar tolkningen och tillämpningen. En översyn av lagen behövs för att göra den mer överskådlig och för att anpassa mervärdesskattelagens regler och begrepp till direktivet. En sådan översyn av lagstiftningen kan underlätta tillämpningen av reglerna och förenkla för både företag och myndigheter. Därför anser regeringen att mervärdesskattelagen bör ses över.

Som nämnts ovan har kommissionen i sitt arbetsprogram för 2016 samt i en färdplan för momsområdet aviserat att man under 2016 kommer att presentera ett meddelande om en handlingsplan för ett enkelt, effektivt och bedrägerisäkert slutligt mervärdesskattesystem som är anpassat till den inre marknaden. Initiativ kommer bl.a. att tas om momsskattesatser och e-handel inom den digitala inre marknaden. Ett av de problem med dagens system som lyfts fram är skattesatsernas struktur och nivåer. Andra problem som kommissionen vill belysa är bl.a. de svårigheter som uppstår genom reglerna för EU-intern gränsöverskridande handel samt de påfrestningar och utsatthet för bedrägerier som dessa regler skapar. En förenkling av systemet är också önskvärd.

Utskottet finner med anledning av det ovanstående inte något skäl att nu genom ett tillkännagivande uppmana regeringen att se över reglerna på mervärdesskatteområdet och avstyrker därmed motionerna.

Mikroproduktion av förnybar el

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om mikroproduktion av förnybar el.
Jämför reservation 5 (KD).

Motion

I kommittémotion 2015/16:3149 av Penilla Gunther m.fl. (KD) föreslås i yrkande 22 att regeringen bör se över möjligheterna och effekten av att slopa momsplikten för de som bedriver mikroproduktion av förnybar el och säljer sitt elöverskott.

Utskottets ställningstagande

Mervärdesskattedirektivet och de svenska mervärdesskattereglerna medför att en mikroproducent av el som har ett avtal om att antingen all el eller endast överskottet ska levereras ut på nätet mot ersättning anses bedriva en självständig ekonomisk verksamhet. Det innebär att en sådan elproducent är skyldig att registrera sig för och betala mervärdesskatt. Omsättningens storlek och mängden producerad el har ingen betydelse för bedömningen. Skattskyldigheten gäller oavsett om elen produceras i ett vindkraftverk, i en solcellsanläggning eller på annat sätt. Utöver ersättning för den el som produceras och levereras ut på nätet får producenten en ersättning från nätägaren (nätkoncessionshavaren) för s.k. nätnytta. Skatteverket anser att det är fråga om en omsättning av en tjänst när ersättning utgår för nätnytta. Ersättning för nätnytta ska beskattas för mervärdesskatt när den ingår i en ekonomisk verksamhet, vilket är fallet när elen levereras ut på nätet mot ersättning. Däremot är det inte en ekonomisk verksamhet när el matas ut på

nätet utan att ersättning fås för själva elleveransen, men där ersättning fås för nätnytta.

Utskottet är inte berett att föreslå några nya regler på området och avstyrker därmed motionen.

Reservationer

1. Skattesatser, punkt 1 (SD)

av Anna Hagwall (SD) och David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
 2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1 och
 avslår motionerna
 2015/16:119 av Jeff Ahl (SD),
 2015/16:404 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
 2015/16:666 av Lars Tysklind (FP),
 2015/16:1186 av Cecilia Magnusson (M),
 2015/16:1207 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (båda M) yrkande 1,
 2015/16:1345 av Sofia Fölster (M),
 2015/16:1645 av Carina Herrstedt (SD),
 2015/16:1666 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),
 2015/16:1720 av Jesper Skalberg Karlsson (M),
 2015/16:1733 av Christian Holm Barenfeld och Åsa Coenraads (båda M),
 2015/16:1914 av Annicka Engblom (M),
 2015/16:1961 av Fredrik Christensson (C),
 2015/16:1991 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4,
 2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkandena 1
 och 2,
 2015/16:2258 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 3,
 2015/16:2259 av Lars-Axel Nordell (KD),
 2015/16:2394 av Solveig Zander och Ola Johansson (båda C),
 2015/16:2938 av Jan R Andersson (M),
 2015/16:2953 av Lena Asplund (M),
 2015/16:3027 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2,
 2015/16:3038 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C),
 2015/16:3039 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 2,
 2015/16:3096 av Hanna Wigh (SD) yrkandena 1 och 2,
 2015/16:3169 av Hanna Wigh (SD) yrkande 1 och
 2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 9 och 10.

Ställningstagande

Den differentierade momssatsen inom olika turistnäringar är problematisk eftersom den leder till onaturliga konkurrensfördelar och missgynnar småskalig natur- och ekoturism, vilket främst återfinns på landsbygden. Exempelvis betalar man 6 procent i moms vid ett besök på en djurpark, medan man vid viltskådning i det fria betalar 25 procent. Guidning på ett museum beläggs med 6 procent medan en stadsvandring beläggs med 25 procent.

Ekoturismföreningen genomförde en undersökning kring effekterna av detta och kom fram till att ”dagens system är krångligt, byråkratiskt och missgynnar de mest arbetsintensiva delarna”. Vidare kunde man notera att de områden som speciellt missgynnades var naturupplevelser där man tillsammans med lokala guider paddlar, cyklar eller åker skidor jämfört med båtar, bussar och skidliftar i mer tätbefolkade områden. Vi noterar att landsbygden är otillbörligt förfördelad.

En liknande problematik finns inom bokbranschen där tryckta böcker har en momssats på endast 6 procent medan man för e-böcker får betala 25 procent i moms. Detsamma gäller den s.k. dansbandsmomsen. Musik utan tillgång till dansgolv belastas med 6 procent i moms medan musik med tillgång dansgolv belastas med 25 procent i moms.

Sverigedemokraterna anser att det är hög tid att göra en översyn av dessa gränsdragningsproblem. En översyn av momssatser pågår förvisso i EU:s regi, men givet att detta kan ta lång tid är det motiverat att skyndsamt utföra en nationell översyn.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförts och tillkännage detta för regeringen.

2. Skattesatser, punkt 1 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2015/16:1991 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 4,
 2015/16:2258 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD) yrkande 3 och
 2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkandena 9 och 10 samt
 avslår motionerna
 2015/16:119 av Jeff Ahl (SD),
 2015/16:404 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
 2015/16:666 av Lars Tysklind (FP),
 2015/16:1186 av Cecilia Magnusson (M),

2015/16:1207 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (båda M) yrkande 1,
2015/16:1345 av Sofia Fölster (M),
2015/16:1645 av Carina Herrstedt (SD),
2015/16:1666 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M),
2015/16:1720 av Jesper Skalberg Karlsson (M),
2015/16:1733 av Christian Holm Barenfeld och Åsa Coenraads (båda M),
2015/16:1914 av Annicka Engblom (M),
2015/16:1961 av Fredrik Christensson (C),
2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD) yrkandena 1
och 2,
2015/16:2259 av Lars-Axel Nordell (KD),
2015/16:2394 av Solveig Zander och Ola Johansson (båda C),
2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD) yrkande 1,
2015/16:2938 av Jan R Andersson (M),
2015/16:2953 av Lena Asplund (M),
2015/16:3027 av Per Lodenius m.fl. (C) yrkande 2,
2015/16:3038 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C),
2015/16:3039 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 2,
2015/16:3096 av Hanna Wigh (SD) yrkandena 1 och 2 samt
2015/16:3169 av Hanna Wigh (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

För att ytterligare stärka tjänstesektorn föreslår vi sänkt moms för sådana tjänster som cykelreparationer, skomakeri och skrädderiverksamhet. Genom att sänka kostnaderna för dessa tjänster kan branscherna växa och fler kan få arbete. Att fler får möjlighet att reparera sina cyklar, skor eller kläder är också gynnsamt ur ett hållbarhetsperspektiv. Vi vill sänka momsen på dessa tjänster från 25 till 6 procent. Detta skulle både skapa många arbetstillfällen och ge en välkommen avlastning till stressade familjer som får mer tid över att tillbringa med sina barn. För många nyanlända utgör dessa arbeten i tjänstesektorn en snabbare väg in på arbetsmarknaden.

Vi kristdemokrater anser vidare att ansvaret för kulturens villkor ligger inte enbart på det offentliga, utan både de privata och ideella insatserna har enormt stor betydelse. För att bredda kulturen och hitta nya sätt att finansiera kulturlivet är det av yttersta vikt att det privatas möjlighet att agera i kulturlivet utvecklas. Inte minst kan regelverk förenklas och ses över. Ett exempel är momssatserna på dans. I dag är momsen 6 procent om man är på ett event där musik spelas men där publiken sitter ned. Om publiken i stället dansar till musiken är momsen 25 procent. Detta skapar märkliga effekter, svårigheter att överskåda kostnader vid vissa gränsdragningsproblem och ibland rent förvirrande effekter. Vad händer vid en konsert om några väljer att börja spontandansa när det är meningen att publiken ska lyssna sittandes? Detta föreslår vi kristdemokrater ska ses över i syfte att harmonisera regelverk som är svåröverskådliga och svåra att förutse effekterna utav.

Vidare vill vi föreslå en harmonisering av momssatserna inom besöksnäringen. Kristdemokraterna anser att dagens system med olika momssystem är krångligt, byråkratiskt och missgynnar de mest arbetsintensiva delarna av besöksnäringen. En viktig del i att stimulera tillväxt av turism och mötesindustrin är att förenkla momsen och göra gränsdragningarna begripliga. Om verksamheterna även från mervärdesskattesynpunkt kunde delas in i de fyra kategorierna mat, logi, aktiviteter och transport som är grunden för turism, skulle momsen blir mer förståelig och enkel att hantera.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs och tillkännage detta för regeringen.

3. Mervärdesskatt för ideella föreningar, punkt 2 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2865 av Aron Modig m.fl. (KD) yrkande 1 och avslår motionerna

2015/16:2661 av Cecilia Widegren (M) och

2015/16:2725 av Cecilia Widegren (M) yrkande 7.

Ställningstagande

Flera av de största svenska välgörenhetsorganisationerna blev under hösten 2014 och våren 2015 ofrivilligt indragna i en tragikomisk historia som gällde huruvida föreningar som driver secondhandförsäljning för att finansiera sin sociala hjälpverksamhet ska vara momsbelagda eller inte. Efter ett avgörande i Högsta förvaltningsdomstolen kom Skatteverket under förra hösten till slutsatsen att secondhandbutiker som drivs av ideella föreningar och trossamfund under vissa förutsättningar konkurrerar med kommersiell handel och därför ska beläggas med 25-procentig moms. Att vinsten från ideell secondhandförsäljning oavkortat går till människor som lever i socialt utsatta situationer hade helt bortsetts ifrån. Skatteverkets ställningstagande kom att innebära stora problem för åtskilliga välgörenhetsorganisationer. Många tvingades lägga värdefull tid på att fundera över administrativa frågor i stället för att sköta sina ordinarie uppgifter, vissa hann till och med börja dra ned på hjälpverksamheten. Kristdemokraterna drev aktivt denna fråga gentemot regeringen under vintern och våren, både inom ramen för riksdagen och i medierna. I maj avslutade sedan regeringen frågan genom ett s.k. utskottsinitiativ i finansutskottet som klargjorde dels att föreningar även

fortsatt är momsbefriade, dels att de ska kompenseras för den moms som betalats in under 2015. Vi stöder förstås detta och vill ytterligare lyfta fram vikten av att den ideella sektorn kan fortsätta sin verksamhet.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförts och tillkännage detta för regeringen.

4. Översyn av mervärdesskattesystemet m.m., punkt 3 (C)

av Per Åsling (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:1982 av Per-Ingvar Johnsson och Daniel Bäckström (båda C) och avslår motionerna

2015/16:46 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M) och

2015/16:1009 av Patrik Engström och Hans Unander (båda S).

Ställningstagande

En utredning med syfte att behålla och utvidga möjligheterna för fler enskilda företagare att redovisa sin moms årsvis bör tillsättas.

Av förenklingsskäl var det tidigare möjligt för de minsta företagen att redovisa moms i inkomstdeklarationen. I samband med att skatteförfarandelagen infördes avskaffades denna möjlighet och nu ska samtliga skattskyldiga lämna uppgifterna i en momsdeklaration. Efter skatteutskottets instämmande i remissinstansernas kritik vad gäller deklarationstidpunkten ändrades den införda ordningen i denna del, så att tidpunkterna för att lämna momsdeklaration och inkomstdeklaration blev samordnade.

De nya reglerna gäller dock inte de skattskyldiga som importerat eller exporterat någon vara eller tjänst inom EU. Dessa skattskyldiga måste således lämna momsdeklaration redan i slutet av februari. Detta har kritiserats av flera remissinstanser. Men med hänvisning till mervärdesskattedirektivet ansågs det dock inte vara möjligt att avvika från direktivets bestämmelser. Det bör också noteras att Lagrådet framförde synpunkter på förslaget. Men då det av praktiska skäl var uteslutet med en långdragen lagstiftningsprocess antog Riksdagen förslaget utan ändringar.

Vi instämmer helt i skatteutskottets uppfattning att det måste uppfattas som en ”betydande olägenhet” att tvinga de minsta företagen att lämna

deklarationer vid två olika tillfällen och att alla ansträngningar måste göras för att lösa detta problem.

Ett köp av en vara från ett annat EU-land medför, genom den nuvarande ordningen, en ökning av den administrativa bördan genom att momsdeklarationen för samma tidsperiod som inkomstdeklarationen måste upprättas och lämnas flera månader innan inkomstdeklarationen ska lämnas. Den eventuella ekonomiska vinst som företaget kan uppnå genom ett lägre inköpspris vid EU-handel motverkas av de ökade utgifter som uppkommer genom den ökade administrativa bördan med dagens ordning vad gäller lämnande av momsdeklaration.

Fri rörlighet av varor är en central beståndsdel i skapandet och utvecklingen av den inre marknaden. De bestämmelser som medlemsländer antar som kan utgöra hinder för handeln faller därför inom vad som är förbjudna import- och exportrestriktioner. Vi anser att den ökade administrativa bördan är en form av sådana restriktioner för import och export som inte ska accepteras.

Ett nytt problem är att EU-kommissionen har föreslagit ändringar som kan komma att påverka den nuvarande årsmomsregeln i negativ riktning. Kommissionen vill således införa en standardiserad momsdeklaration för att minska företagens administrativa börda. Dagens regler med olika momsdeklarationer i olika länder anses således utgöra ett hinder för gränsöverskridande handel.

Vi anser att det är av stor vikt att den nuvarande ordningen med redovisning av moms årsvis för mindre enskilda företag kan behållas och utvidgas till att omfatta även mindre företag med gränsöverskridande handel. Det är därför viktigt med en utredning av dessa frågor. En sådan utredning bör innefatta möjligheten i mervärdesskattedirektivet (artikel 395) för Sverige att vidta åtgärder för att förenkla uppbörden av skatt. Ett alternativ kan vara att slopa påförande av förseningsavgift och ränta för momsdeklarationer som lämnas samtidigt med inkomstdeklarationen.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförts och tillkänna detta för regeringen.

5. Mikroproduktion av förnybar el, punkt 4 (KD)

av Larry Söder (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3149 av Penilla Gunther m.fl. (KD) yrkande 22.

Ställningstagande

Privatpersoner som egenproducerar förnybar el med hjälp av t.ex. ett vindkraftverk eller solceller på taket har i dag möjlighet att sälja den el som blir över efter förbrukning. Överskottselen kan då säljas till elhandelsföretag eller elnätsföretag och privatpersonen får då ersättning för detta. Vi kristdemokrater anser att detta är ett bra incitament för att öka den förnybara elproduktionen. Kristdemokraterna har tillsammans med övriga allianspartier infört den skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el som gäller sedan den 1 januari 2015. Den ersättning som betalas ut för mikroproduktionen av förnybar el är momspliktig, vilket innebär att den som säljer överskottselen måste vara momsregistrerad. Detta gör att det inte är lönsamt att bygga ut sitt solcellssystem mer än vad som täcker den egna förbrukningen. Kristdemokraterna anser därför att regeringen bör se över möjligheterna och effekterna av att slopa momsplikten för de som bedriver mikroproduktion av förnybar el och säljer sitt elöverskott.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförts och tillkännage detta för regeringen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:46 av Jonas Jacobsson Gjörtler (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över reglerna för svenska företags hantering av mervärdesskatten och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:119 av Jeff Ahl (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra folkhälsoskatteväxling och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:404 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten till en sänkt och mer enhetlig turistmoms och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:666 av Lars Tysklind (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1009 av Patrik Engström och Hans Unander (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hela moms­lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1186 av Cecilia Magnusson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn syftande till att harmonisera moms­satserna inom kultur- och friluftssektorn och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1207 av Sten Bergheden och Lotta Finstorp (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att sänka eller ta bort moms­en på körkortsutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1345 av Sofia Fölster (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inkludera datorspel och e-böcker i kulturmomsen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1645 av Carina Herrstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att skapa ekonomisk rättvisa inom området kultur och idrott genom att sänka momsen på dansbandskonserter från 25 procent till 6 procent och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1666 av Camilla Waltersson Grönvall och Jenny Petersson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en harmonisering av mervärdesskattelagstiftningen avseende den s.k. dansbandsmomsen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1720 av Jesper Skalberg Karlsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att inkludera datorspel och e-böcker i kulturmomsen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1733 av Christian Holm Barenfeld och Åsa Coenraads (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över möjligheten för Sverige att verka för ett enhetligt momssystem för digitala och tryckta medier och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1914 av Annicka Engblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra en översyn av villkorsskillnaderna inom camping- och gästhamnsvärdningen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1961 av Fredrik Christensson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa enhetlig moms och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1982 av Per-Ingvar Johnsson och Daniel Bäckström (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en utredning med syfte att behålla och utvidga möjligheterna för fler enskilda företagare att redovisa sin moms årsvis och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1991 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka momsen för tjänster som cykelreparationer, skomakeri och skradderiverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2101 av Anders Forsberg och Runar Filper (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna inom kultur- och besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dansbandsmomsen ska sänkas från 25 procent till 6 procent och bli likvärdig med övriga dans-, idrotts- och kulturupplevelser och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2258 av Lars-Axel Nordell m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momssatserna i kultursektorn i syfte att harmonisera desamma och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2259 av Lars-Axel Nordell (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av mervärdesskattesatserna på kulturområdet i syfte att nå en enhetlig kultur moms och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2394 av Solveig Zander och Ola Johansson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt tillsätta en snabbutredning för att definiera bilpool och vilken momsskattesats som ska gälla och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2661 av Cecilia Widegren (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se till att verkställa att ideella organisationers välgörenhet inte drabbas av dubbelbeskattning samt efterleva löften om att desamma inte ska drabbas retroaktivt och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2725 av Cecilia Widegren (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändrade regler för mervärdesbeskattningen inte får leda till att villkoren för ridning och annan föreningsdriven verksamhet försämras och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2847 av Josef Fransson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna att harmonisera momsattserna för olika turistattraktioner och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2865 av Aron Modig m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra momsfrihet för föreningar som bedriver secondhandförsäljning för att finansiera social hjälpverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2938 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om momsen på gästhamnsbesök och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2953 av Lena Asplund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av enhetlig moms för simskolor oavsett ålder på eleverna och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3027 av Per Lodenius m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för ett likställande av mervärdesskatt på tryckta och digitala medier och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3038 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att sänka den s.k. dansbandsmomsen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3039 av Kerstin Lundgren (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tjänstemoms och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3096 av Hanna Wigh (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att utreda och utvärdera effekten av moms på djursjukvård och lämna förslag på lämplig nivå för att säkerställa ett gott djurskydd och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målet ska vara en återställd momsbefriad djursjukvård och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3149 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna och effekten av att slopa momsplikten för de som bedriver mikroproduktion av förnybar el och säljer sitt elöverskott, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3169 av Hanna Wigh (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momssatserna för hästnäringen och införa en mer rättvis fördelning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3207 av Penilla Gunther m.fl. (KD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att så långt det är möjligt harmonisera momssatserna inom turist- och besöksnäringen samt mötesindustrin för att stimulera till ytterligare tillväxt inom branschen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att sänka momsens för enklare tjänster och tillkännager detta för regeringen.